

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a opta)

25 octombrie 2007*

În cauza C-238/06 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 25 mai 2006,

Develey Holding GmbH & Co. Beteiligungs KG, cu sediul în Unterhaching (Germania), reprezentată de R. și H. Kunz-Hallstein, Rechtsanwälte,

recurentă,

cealaltă parte în proces fiind

Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de domnul G. Schneider, în calitate de agent,

pârât în primă instanță,

* Limba de procedură: germana.

CURTEA (Camera a opta),

compusă din domnul G. Arestis, președinte de cameră, doamna R. Silva de Lapuerta și domnul E. Juhász (raportor), judecători,

avocat general: domnul D. Ruiz-Jarabo Colomer,
grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 24 mai 2007,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, societatea Develey Holding GmbH & Co. Beteiligungs KG (denumită în continuare „Develey”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 15 martie 2006, Develey/OAPI (Forma unei sticle de plastic) (T-129/04, Rec., p. II-811, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care s-a respins acțiunea având ca obiect anularea Deciziei Camerei a doua de recurs a Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI) din 20 ianuarie 2004 de refuz al înregistrării unei mărci tridimensionale (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Cadrul juridic

Dreptul internațional

Convenția de la Paris

- 2 Pe plan internațional, dreptul mărcilor este guvernat de Convenția pentru protecția proprietății industriale, semnată la Paris la 20 martie 1883, revizuită în ultimul rând la Stockholm la 14 iulie 1967 (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 828, nr. 11851, p. 305, denumită în continuare „Convenția de la Paris”). Toate statele membre ale Comunității Europene sunt părți la această convenție.

- 3 Articolul 2 alineatul 1 din Convenția de la Paris prevede:

„Cetățenii fiecărei țări a Uniunii se vor bucura în toate celelalte țări ale Uniunii, în ceea ce privește protecția proprietății industriale, de avantajele pe care legile respective le acordă în prezent sau le vor acorda în viitor naționalilor, aceasta fără a se prejudicia drepturile prevăzute în mod special de prezenta convenție. În consecință, ei se vor bucura de aceeași protecție ca naționalii și de aceleași mijloace legale de apărare împotriva oricărei atingeri aduse drepturilor lor, sub rezerva îndeplinirii condițiilor și formalităților impuse naționalilor.”

4 Articolul 6d punctele A și B din Convenția de la Paris prevede:

„A.

1) Orice marcă de fabrică sau de comerț înregistrată reglementar în țara de origine va fi admisă la depunere și va fi protejată ca atare în celelalte țări ale uniunii, sub rezerva celor indicate în prezentul articol. Aceste țări vor putea să ceară, înainte de a proceda la înregistrarea definitivă, să fie prezentat certificatul de înregistrare a mărcii în țara de origine, eliberat de autoritatea competentă. Pentru acest certificat nu se va cere nicio formă de legalizare.

2) Va fi considerată țară de origine cea țară a uniunii în care depunătorul are o întreprindere industrială sau comercială reală și serioasă și, dacă el nu are o astfel de întreprindere în Uniune, cea țară a Uniunii în care se află domiciliul său și, dacă el nu are un domiciliu în cadrul Uniunii, țara naționalității sale, în cazul când el este cetățean al unei țări a Uniunii.

B. Mărcile de fabrică sau de comerț la care se referă prezentul articol nu vor putea fi refuzate de la înregistrare sau invalidate decât în următoarele cazuri:

i) când ele sunt de natură să aducă atingere anumitor drepturi câștigate de terți în țara în care se cere protecția;

ii) când ele sunt lipsite de orice caracter distinctiv sau când sunt compuse exclusiv din semne sau indicații putând să servească, în comerț, pentru a indica felul,

calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, locul de origine al produselor sau data producției, sau când ele au devenit uzuale în vorbirea curentă sau în practica comercială cinstită și constantă din țara în care se cere protecția;

- iii) când ele sunt contrare moralei sau ordinii publice și, mai ales, când sunt de natură să înșele publicul. O marcă nu va putea fi considerată ca fiind contrară ordinii publice pentru singurul motiv că ea nu este conformă cu o oarecare dispoziție a legislației cu privire la mărci, cu excepția cazului când această dispoziție se referă ea însăși la ordinea publică.

Aceasta nu modifică totuși aplicarea articolului 10a.”

Dreptul care rezultă din Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului

- 5 Articolul 2 alineatul (1) din Acordul privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală (denumit în continuare „Acordul TRIPS”), care constituie anexa 1 C la Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului, semnat la Marrakech la 15 aprilie 1994 și aprobat prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competența sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3) prevede:

„În ceea ce privește părțile a doua, a treia și a patra ale prezentului acord, membrii se vor conforma articolelor 1-12 și articolului 19 din Convenția de la Paris (1967)”.
[traducere neoficială]

Dreptul comunitar

- 6 Ultimul considerent al preambulului Deciziei 94/800 este redactat după cum urmează:

„întrucât, prin natura sa, Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv anexele la acest acord, nu poate fi invocat direct în fața instanțelor comunitare sau ale statelor membre”.

- 7 Al doispzezecelea considerent al Primei directive 89/104/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (JO 1989, L 40, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 92) este redactat după cum urmează:

„întrucât toate statele membre ale Comunității sunt parte la Convenția de la Paris privind protecția proprietății industriale; întrucât se impune armonizarea completă a dispozițiilor prezentei directive cu cele ale Convenției de la Paris; întrucât prezenta directivă nu aduce atingere obligațiilor statelor membre care decurg din această convenție; întrucât, dacă este cazul, se aplică articolul 234 al doilea paragraf din tratat”.

- 8 Articolul 3 alineatul (1) litera (b) din această directivă prevede:

„Sunt [refuzate] înregistrării sau pot să fie [declaratate nule, dacă] sunt [înregistrate]:

b) mărcile fără caracter distinctiv;”.

- 9 Al cincilea considerent al Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), cu modificările ulterioare, este redactat după cum urmează:

„întrucât, cu toate acestea, dreptul comunitar al mărcilor nu se substituie legislațiilor statelor membre referitoare la mărci; întrucât, într-adevăr, nu s-ar dovedi justificat să se impună întreprinderilor să solicite înregistrarea mărcilor lor ca mărci comunitare; întrucât, mărcile naționale rămân necesare acelor întreprinderi care nu doresc protecția mărcilor lor la scară comunitară”.

- 10 Articolul 7 din Regulamentul nr. 40/94, referitor la motivele absolute de refuz, prevede la alineatul (1):

„(1) Se respinge înregistrarea următoarelor:

[...]

(b) mărci care sunt lipsite de caracter distinctiv;

[...]

(h) mărci care, în lipsa autorizației autorităților competente, trebuie respinse în temeiul articolului 6b din Convenția de la Paris;

(i) mărci care includ insigne, embleme sau ecusoane, altele decât cele menționate la articolul 6b din Convenția de la Paris, și care prezintă un interes public special, cu excepția cazului în care înregistrarea lor a fost autorizată de autoritatea competentă.”

11 Potrivit articolului 34 din acest regulament, intitulat „Revendicarea seniorității mărcii naționale”:

„(1) Titularul unei mărci anterioare înregistrate într-un stat membru, inclusiv o marcă înregistrată pe teritoriul Benelux, sau al unei mărci anterioare care a făcut obiectul înregistrării internaționale care produce efecte într-un stat membru, care depune o cerere pentru înregistrarea unei mărci identice ca marcă comunitară pentru produse sau servicii identice cu sau cuprinse în acelea pentru care a fost înregistrată o marcă anterioară, poate să se prevaleze pentru marca comunitară de senioritatea mărcii anterioare în ceea ce privește statul membru în care sau pentru care a fost înregistrată.

(2) În temeiul prezentului regulament, unicul efect al seniorității este faptul că, atunci când titularul mărcii comunitare renunță la marca anterioară sau o lasă să se stingă, este considerat ca beneficiind în continuare de aceleași drepturi pe care le-ar fi avut dacă marca anterioară continua să fie înregistrată.

(3) Senioritatea revendicată pentru marca comunitară se stinge atunci când titularul mărcii anterioare a cărei senioritate a fost revendicată este declarat decăzut din drepturi sau când această marcă este declarată nulă ori când renunță la aceasta înainte de înregistrarea mărcii comunitare.”

12 Articolul 35 din Regulamentul nr. 40/94, intitulat „Revendicarea seniorității după înregistrarea mărcii comunitare”, prevede:

„(1) Titularul unei mărci comunitare care este titular al unei mărci anterioare identice, înregistrate într-un stat membru, inclusiv o marcă înregistrată pe teritoriul Benelux sau al unei mărci identice anterioare care a făcut obiectul unei înregistrări internaționale care produce efecte într-un stat membru, pentru produse sau servicii identice, poate să se prevaleze de senioritatea mărcii anterioare în ceea ce privește statul membru în care sau pentru care a fost înregistrată.

(2) Se aplică articolul 34 alineatele (2) și (3).”

13 Potrivit articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94, deciziile OAPI sunt motivate și nu se pot întemeia decât pe motive sau dovezi asupra cărora părțile au avut posibilitatea de a formula observații.

14 Articolul 74 din Regulamentul nr. 40/94, intitulat „Examinarea din oficiu a faptelor”, este redactat după cum urmează:

„(1) În cursul procedurii, Oficiul procedează la examinarea din oficiu a faptelor; cu toate acestea, în cazul unei proceduri privind motivele relative de respingere a înregistrării, examinarea este limitată la motivele invocate și la cererile introduse de părți.

(2) Oficiul poate să nu ia în considerare faptele pe care părțile nu le-au invocat sau dovezile pe care nu le-au furnizat în timp util.”

15 Conform articolului 108 din Regulamentul nr. 40/94:

„(1) Solicitantul sau titularul unei mărci comunitare poate să ceară transformarea cererii sale sau a mărcii sale comunitare în cerere de înregistrare a mărcii naționale:

(a) în măsura în care cererea de înregistrare a mărcii comunitare este respinsă, retrasă sau considerată retrasă;

(b) în măsura în care marca comunitară încetează să mai producă efecte.

(2) Transformarea nu are loc:

(a) atunci când titularul mărcii comunitare a fost decăzut din drepturi din cauza neutilizării acestei mărci, în afară de cazul în care în statul membru pentru care a fost solicitată transformarea marca comunitară nu a fost utilizată în condițiile care constituie o utilizare cu bună-credință în conformitate cu legislația respectivului stat membru;

(b) în vederea unei protecții într-un stat membru în care, conform hotărârii Oficiului sau instanței naționale, cererea sau marca comunitară prezintă un motiv de respingere a înregistrării, de revocare sau de nulitate.

(3) Cererea de înregistrare a mărcii naționale provenită din transformarea unei cereri sau a unei mărci comunitare beneficiază, în statul membru respectiv, de data de depunere sau de data de prioritate a acestei cereri sau a acestei mărci și, dacă este cazul, de senioritatea unei mărci din acest stat revendicată conform articolului 34 sau 35.

(4) În cazul în care cererea de înregistrare a mărcii comunitare este considerată retrasă [...] Oficiul adresează solicitantului sau titularului o comunicare prin care îi acordă un termen de trei luni de la data acestei comunicări pentru a prezenta o cerere de transformare.

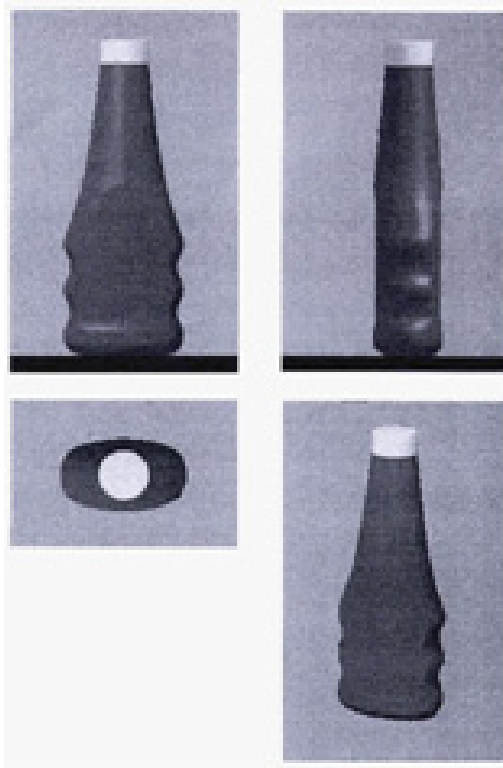
(5) Atunci când cererea de înregistrare a mărcii comunitare este retrasă sau când marca comunitară încetează să producă efecte din cauza nereînnoirii înregistrării, cererea de transformare se depune în termen de trei luni de la data la care a fost retrasă cererea de înregistrare a mărcii comunitare sau de la care înregistrarea mărcii comunitare a expirat.

(6) În cazul în care cererea de înregistrare a unei mărci comunitare este refuzată printr-o decizie a Oficiului sau în cazul în care marca comunitară încetează să mai producă efecte ca urmare a unei decizii a Oficiului sau a unei hotărâri a unei instanțe naționale, cererea de transformare trebuie prezentată în termen de trei luni de la data la care această hotărâre a dobândit autoritate de lucru judecat.

(7) Dispoziția care face obiectul articolului 32 încetează să mai producă efecte în cazul în care cererea nu este prezentată în termenul acordat.”

Istoricul cauzei

- 16 La 14 februarie 2002, Develey a adresat OAPI o cerere de înregistrare a unei mărci comunitare în temeiul Regulamentului nr. 40/94, revendicând prioritatea unui depozit inițial în Germania din 16 august 2001.
- 17 Această cerere privea înregistrarea unui semn tridimensional sub forma unei sticle și reprodus mai jos (denumit în continuare „marca solicitată”):

18 Produsele pentru care s-a solicitat înregistrarea fac parte din clasele 29, 30 și 32 din Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, astfel cum a fost revizuit și modificat, și corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:

— clasa 29: „Ardei iute, concentrat de roșii, lapte și produse lactate, iaurt, smântână, uleiuri și grăsimi comestibile”;

— clasa 30: „Mirodenii; condimente; muștar, produse pe bază de muștar, maioneză, produse pe bază de maioneză; oțet, produse pe bază de oțet; băuturi produse prin utilizarea oțetului; sosuri remoulade; mirodenii; arome și esențe de uz alimentar; acid citric, acid malic, acid tartric care servesc drept arome pentru fabricarea alimentelor; hrean preparat; ketchup și preparate pe bază de ketchup, piure de fructe; sosuri pentru salate, sosuri-cremă pentru salate”;

— clasa 32: „Băuturi de fructe și sucuri de fructe; sirop și alte preparate pentru băuturi”.

19 Prin Decizia din 1 aprilie 2003, examinatorul a respins cererea de înregistrare în temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94. Examinatorul a concluzionat, pe de o parte, că OAPI nu era ținut de înregistrările anterioare naționale și că, pe de altă parte, forma mărcii solicitate nu prezenta niciun element singular și ușor de identificat care i-ar permite să se distingă de formele uzuale disponibile pe piață și care să îi confere o funcție de indicare a originii comerciale.

- 20 Recursul formulat de Develey, întemeiat în principal pe caracterul neobișnuit și particular al sticlei în discuție, a fost respins de Camera a doua de recurs a OAPI prin decizia în litigiu. Camera de recurs a aderat la argumentația examinatorului. Aceasta a adăugat că, în privința unei mărci constituite din forma ambalajului, trebuia să se ia în considerare faptul că percepția publicului interesat nu era în mod necesar aceeași ca și în cazul unei mărci verbale, figurative și tridimensionale fără legătură cu aspectul produsului pe care îl desemnează. Într-adevăr, consumatorul final interesat ar acorda mai multă atenție etichetei aplicate pe sticlă decât formei în sine a recipientului neetichetat și incolor.
- 21 Potrivit camerei de recurs, marca solicitată nu prezenta nicio trăsătură suplimentară care să îi confere capacitatea de a se distinge net de formele curente disponibile și de a rămâne imprimată în memoria consumatorului drept indicație a originii. Într-adevăr, camera de recurs a considerat că această concepție particulară invocată de Develey s-ar evidenția numai în urma unei examinări analitice detaliate pe care consumatorul mediu interesat nu o efectuează.
- 22 Camera de recurs a constatat că Develey nu se putea prevala de înregistrarea mărcii solicitate în registrul german al mărcilor, întrucât o astfel de înregistrare națională, chiar dacă poate fi luată în considerare, nu este totuși decisivă. În plus, în opinia acesteia, documentele de înregistrare depuse de Develey nu precizau motivele în temeiul cărora fusese admisă înregistrarea semnului în cauză.

Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 23 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 1 aprilie 2004, Develey a introdus o acțiune în anularea deciziei în litigiu. În sprijinul acțiunii sale, Develey a invocat patru motive. Aceste motive și, în consecință, acțiunea au fost respinse de Tribunal.

- 24 Potrivit primului motiv, OAPI nu ar fi respectat sarcina probei, ceea ce ar constitui o încălcare a articolului 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, precum și a articolului 6d din Convenția de la Paris. În fapt, Develey a susținut că OAPI ar fi trebuit să dovedească lipsa caracterului distinctiv atunci când a arătat că forma în discuție ar fi percepută ca cea a unei sticle obișnuite, și nu ca un indicator al originii comerciale.
- 25 Tribunalul a precizat că, în această privință, Convenția de la Paris este inoperantă, întrucât articolul 6d din această convenție, care se referă la protecția și la înregistrarea mărcilor depuse într-un alt stat semnatar al Convenției de la Paris, nu conține prevederi referitoare la repartizarea sarcinii probei în procedurile de înregistrare a mărcilor comunitare. Tribunalul a amintit în continuare că, în cadrul examinării cu privire la existența unor motive absolute de refuz prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, rolul OAPI este de a decide dacă cererea de înregistrare a mărcii este afectată de un asemenea motiv și că, în temeiul articolului 74 alineatul (1) din același regulament, OAPI este obligat să examineze din oficiu faptele relevante care l-ar putea determina să aplice un motiv absolut de refuz.
- 26 Tribunalul a constatat că, atunci când concluzionează cu privire la lipsa caracterului distinctiv intrinsec al unei mărci solicitate, camera de recurs își poate întemeia aprecierea pe fapte care rezultă din experiența practică dobândită din comercializarea produselor de larg consum, fapte care sunt susceptibile de a fi cunoscute de orice persoană și sunt în special cunoscute de consumatorii acestor produse. Acesta a subliniat că, în măsura în care o reclamantă se prevalează de caracterul distinctiv al unei mărci solicitate, în pofida analizei făcute de OAPI, îi revine reclamantei obligația de a furniza informații concrete și susținute care să determine că marca solicitată are fie un caracter distinctiv intrinsec, fie un caracter distinctiv dobândit prin utilizare.
- 27 Al doilea motiv s-a întemeiat pe nerespectarea articolului 6d punctul A alineatul 1 din Convenția de la Paris, deoarece OAPI ar fi lipsit de protecție înregistrarea

națională anterioară. Develey a arătat că, prin constatarea faptului că marca solicitată era lipsită de caracter distinctiv pe teritoriul Comunității, OAPI a considerat efectiv ca fiind nevalabilă și, prin urmare, lipsită de protecție pe teritoriul german marca germană anterioară care proteja același semn, înregistrată de Deutsches Patent- und Markenamt (Oficiul pentru brevete și mărci din Germania).

28 Tribunalul a arătat că, presupunând chiar că articolul 6d din Convenția de la Paris este obligatoriu pentru OAPI, dreptul mărcilor comunitare nu se substituie, în temeiul celui de al cincilea considerent al Regulamentului nr. 40/94, sistemelor de drept al mărcilor din statele membre. În consecință, decizia în litigiu nu afectează nici valabilitatea, nici protecția pe teritoriul german a înregistrării naționale anterioare. Tribunalul a adăugat că, în orice caz, articolul 6d punctul B paragraful (ii) din această convenție prevede posibilitatea de refuz al înregistrării în cazul în care marca solicitată este lipsită de caracter distinctiv.

29 Potrivit celui de al treilea motiv, articolul 73 din Regulamentul nr. 40/94, articolul 6d din Convenția de la Paris și articolul 2 alineatul (1) din Acordul TRIPS au fost încălcate, pentru motivul că OAPI nu ar fi examinat suficient înregistrarea națională anterioară. Develey a arătat că OAPI trebuie să țină cont de înregistrările naționale anterioare și, în subsidiar, că, din concordanța temeiului juridic constituit din Directiva 89/104 și din Regulamentul nr. 40/94, rezultă că OAPI, precum și administrația națională competentă trebuie să aplice aceleași criterii prevăzute de cele două texte. OAPI ar fi trebuit, în consecință, să explice de ce aplică aceste criterii în mod diferit față de administrația națională.

30 În primul rând, Tribunalul a respins referirea la Convenția de la Paris și la Acordul TRIPS, pentru motivul că acestea nu prevăd obligația de motivare a deciziilor și nu sunt relevante în cadrul acestui motiv. Ulterior, Tribunalul a precizat că articolele 34 și 35 din Regulamentul nr. 40/94 nu ar putea avea ca obiect sau ca efect să garanteze

titularului unei mărci naționale înregistrarea acesteia ca marcă comunitară și că regimul comunitar al mărcilor este un sistem autonom, constituit dintr-un ansamblu de norme și care urmărește obiective care îi sunt specifice, aplicarea acestuia fiind independentă de orice sistem național. În sfârșit, Tribunalul a amintit că s-a ținut seama de către camera de recurs de existența înregistrării naționale și că decizia în litigiu explică univoc și clar motivele care au determinat această cameră să nu urmeze decizia Deutsches Patent- und Markenamt.

31 Al patrulea motiv s-a întemeiat pe o încălcare a articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, care rezultă din faptul că OAPI nu ar fi luat în considerare caracterul distinctiv al mărcii solicitate și nici faptul că trăsăturile acesteia nu au nicio funcție tehnică. În această privință, Develey a arătat că ar fi suficient un minim de caracter distinctiv pentru ca o marcă să poată face obiectul unei înregistrări și a adăugat că nu este necesar să se aplice un criteriu mai strict pentru a se aprecia caracterul distinctiv al unei mărci tridimensionale. Develey a susținut că respectivul consumator se orientează în funcție de forma sticlei și nu își revizuieste alegerea cu ajutorul etichetei decât după ce a identificat produsul dorit. În opinia Develey, consumatorul mediu ar fi, așadar, apt pe deplin să perceapă forma ambalajului produselor avute în vedere ca pe o indicație a originii comerciale a acestora din urmă. În subsidiar, Develey a arătat că niciuna dintre trăsăturile mărcii solicitate nu avea funcție tehnică.

32 Tribunalul a amintit că respectivele criterii de apreciere a caracterului distinctiv al mărcilor tridimensionale constituite din forma unui produs nu sunt diferite de cele aplicabile altor categorii de mărci și că trebuie să se aprecieze caracterul distinctiv al unei mărci în raport cu produsele sau serviciile avute în vedere, pe de o parte, și în raport cu percepția pe care o are publicul interesat cu privire la acestea, pe de altă parte. În plus, Tribunalul a precizat că, în cadrul examinării caracterului distinctiv al unei mărci, este necesar să se analizeze impresia de ansamblu pe care aceasta o produce.

33 Tribunalul a arătat că, în speță, produsele vizate de marca solicitată sunt produse alimentare de consum curent și că, prin urmare, publicul interesat este format din totalitatea consumatorilor. În opinia Tribunalului, este necesar, așadar, să se aprecieze caracterul distinctiv al mărcii solicitate ținându-se seama de așteptarea prezumată a consumatorului mediu, normal informat, precum și suficient de atent și de avizat.

34 În ceea ce privește marca solicitată, Tribunalul a arătat, mai întâi, că respectivul consumator mediu nu obișnuiește să prezume originea produselor întemeindu-se pe forma lor sau pe cea a ambalajului lor, în lipsa oricărui element grafic sau verbal, și că respectivul consumator atribuie doar o funcție de ambalare sticlelor care conțin astfel de produse. Ulterior, după ce a analizat caracteristicile care contribuie, în opinia Develey, la caracterul distinctiv al sticlei, Tribunalul a concluzionat că respectivele caracteristici nu creează o impresie generală care repune în discuție constatarea potrivit căreia marca solicitată nu s-ar îndepărta în mod semnificativ de regulile sau obișnuințele sectorului. În sfârșit, Tribunalul a adăugat că pretinsa lipsă de funcție tehnică a trăsăturilor mărcii solicitate nu ar putea influența lipsa caracterului distinctiv al acesteia.

Concluziile părților

35 Prin recursul formulat, Develey solicită Curții:

— anularea hotărârii atacate;

— anularea deciziei în litigiu sau, în subsidiar, retrimiteră cauzei Tribunalului și

— obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată în fața celor două instanțe.

³⁶ OAPI solicită Curții:

— respingerea recursului;

— obligarea Develey la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

³⁷ Cu titlu preliminar, este necesar să se examineze dacă prevederile Acordului TRIPS și ale Convenției de la Paris sunt direct aplicabile în cadrul acestei proceduri.

³⁸ În ceea ce privește Acordul TRIPS, este necesar să se menționeze că, potrivit ultimului considerent al preambulului Deciziei 94/800, Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv anexele la acesta, nu este susceptibil de a fi invocat direct în fața instanțelor comunitare.

³⁹ În plus, Curtea a statuat că prevederile acestui acord sunt lipsite de efect direct și nu pot crea pentru particulari drepturi de care aceștia se pot prevala în mod direct în fața judecătorului, în temeiul dreptului comunitar (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 noiembrie 1999, Portugalia/Consiliul, C-149/96, Rec., p. I-8395, punctele

42-48, Hotărârea din 14 decembrie 2000, Dior și alții, C-300/98 și C-392/98, Rec., p. I-11307, punctele 44 și 45, precum și Hotărârea din 16 noiembrie 2004, Anheuser-Busch, C-245/02, Rec., p. I-10989, punctul 54).

40 Nici prevederile Convenției de la Paris nu ar putea fi invocate în mod direct în speță.

41 În primul rând, într-adevăr, spre deosebire de Acordul TRIPS, Comunitatea nu este parte la Convenția de la Paris.

42 În al doilea rând, atunci când a considerat necesar să atribuie un efect direct anumitor prevederi din Convenția de la Paris, legiuitorul comunitar a făcut referire în mod expres la acestea în cadrul Regulamentului nr. 40/94, în special în privința motivelor absolute de refuz, la articolul 7 alineatul (1) literele (h) și (i) din acesta. În schimb, este necesar să se observe că acest alineat (1) nu face o astfel de referire în privința caracterului distinctiv al mărcilor și că legiuitorul comunitar a prevăzut o dispoziție autonomă în această privință la articolul 7 alineatul (1) litera (b) din respectivul regulament.

43 În al treilea rând, desigur, efectul direct al Convenției de la Paris ar putea decurge din trimiterea la aceasta făcută în cadrul articolului 2 alineatul (1) din Acordul TRIPS. Cu toate acestea, în lipsa aplicabilității directe a acestui acord, respectiva trimitere nu poate conduce la o asemenea aplicabilitate a convenției menționate.

44 În consecință, în prezenta cauză, nici Acordul TRIPS, nici Convenția de la Paris nu sunt aplicabile și Curtea nu va examina motivele de recurs decât în măsura în care se întemeiază pe o încălcare de către Tribunal a Regulamentului nr. 40/94.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe o nerespectare a regulilor referitoare la sarcina probei

Argumentele părților

- 45 Develey arată că Tribunalul nu a respectat articolul 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, cu privire la sarcina probei. În plus, în opinia Develey, Tribunalul ar fi fost obligat să anuleze decizia în litigiu, întrucât ar fi constatată el însuși caracterul distinctiv al mărcii solicitate, admitând la punctul 52 din hotărârea atacată că această marcă face parte din mărcile curențe în comerț.
- 46 Mai mult, Develey susține că raționamentul Tribunalului cu privire la orientarea consumatorilor în alegerea lor ar fi contrar jurisprudenței Tribunalului [Hotărârea din 3 decembrie 2003, Nestlé Waters Franța/OAPI (Forma unei sticle), T-305/02, Rec., p. II-5207, punctul 34, și Hotărârea din 24 noiembrie 2004, Henkel/OAPI (Forma unui flacon alb și transparent), T-393/02, Rec., p. II-4115, punctul 34]. Utilizarea formei ca indicator al originii produsului ar avea o anumită importanță, întrucât consumatorii recurg la selectarea prealabilă pe baza formei ambalajului și nu examinează eticheta decât ulterior.
- 47 OAPI susține că procedura de înregistrare a unei mărci este o procedură administrativă și că, în temeiul articolului 74 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, acesta procedează la examinarea din oficiu a faptelor. Noțiunea repartizării sarcinii probei nu ar putea, așadar, să capete importanță decât dacă anumite fapte rămân de nedovedit. OAPI consideră că Tribunalul a indicat din nou în mod corect principiile referitoare la administrarea și la aprecierea probelor care îi revin în cadrul unei astfel de proceduri. În orice caz, în opinia OAPI, cerința motivării deciziilor sale nu ar trebui să se confunde cu o oarecare obligație de probă.

Aprecierea Curții

- 48 În primul rând, astfel cum a amintit Tribunalul la punctele 15 și 16 din hotărârea atacată, în cadrul examinării existenței motivelor absolute de refuz prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 40/94, rolul OAPI este de a decide dacă cererea de înregistrare a unei mărci este afectată de astfel de motive.
- 49 Este necesar să se adauge în continuare că în temeiul articolului 74 alineatul (1) din același regulament, OAPI este obligat să examineze din oficiu faptele relevante care l-ar putea determina să aplice un motiv absolut de refuz.
- 50 În sfârșit, este necesar să se arate, astfel cum s-a amintit în mod întemeiat la punctul 21 din hotărârea atacată, că, în măsura în care reclamanta se prevalează de caracterul distinctiv al unei mărci solicitate, în pofida analizei făcute de OAPI, îi revine reclamantei obligația de a furniza informații concrete și susținute care să determine că marca solicitată are fie un caracter distinctiv intrinsec, fie un caracter distinctiv dobândit prin utilizare.
- 51 Prin urmare, este necesar să se constate că Tribunalul nu a ignorat regulile care guvernează sarcina probei.
- 52 În privința motivelor referitoare la pretinsa apreciere eronată a caracterului distinctiv al mărcii solicitate, este necesar ca acestea să fie examinate în cadrul celui de al cincilea motiv.

53 În aceste condiții, primul motiv trebuie să fie considerat neîntemeiat.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe nelegalitatea confirmării invalidității unei înregistrări naționale anterioare

Argumentele părților

54 Develey susține că, prin decizia în litigiu, OAPI a constatat lipsa caracterului distinctiv al mărcii solicitate și în Germania. Prin confirmarea acestei decizii, Tribunalul ar fi invalidat, conform articolului 108 din Regulamentul nr. 40/94, o marcă identică ce a dus la o înregistrare anterioară națională.

55 Potrivit OAPI, Tribunalul a statuat în mod întemeiat că decizia în litigiu nu afectează nici validitatea, nici protecția înregistrării naționale anterioare pe teritoriul german. OAPI amintește că autoritățile naționale examinează întotdeauna, indiferent de deciziile sale și potrivit dreptului național al mărcilor, dacă mărcile naționale și cele a căror înregistrare s-a solicitat sunt susceptibile de a fi protejate.

Aprecierea Curții

56 Astfel cum a amintit Tribunalul în mod întemeiat la punctul 25 din hotărârea atacată, decizia în litigiu prin care s-a respins înregistrarea mărcii solicitate ca marcă comunitară nu afectează nici valabilitatea, nici protecția pe teritoriul german a înregistrării naționale anterioare.

57 Într-adevăr, potrivit celui de al cincilea considerent al Regulamentului nr. 40/94, la care Tribunalul a făcut referire în mod întemeiat, în cadrul aceluiași punct din hotărârea atacată, dreptul mărcilor comunitare nu se substituie sistemelor de drept al mărcilor din statele membre.

58 Este posibil, așadar, nu numai ca, datorită diferențelor lingvistice, culturale, sociale și economice, o marcă lipsită de caracter distinctiv într-un stat membru să nu fie la fel într-un alt stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 martie 2006, Matratzen Concord, C-421/04, Rec., p. I-2303, punctul 25, și, prin analogie, în privința caracterului înșelător al unei mărci, Hotărârea din 26 noiembrie 1996, Graffione, C-313/94, Rec., p. I-6039, punctul 22), dar și ca o marcă lipsită de un asemenea caracter la nivel comunitar să nu fie astfel într-un stat membru al acesteia.

59 Trebuie adăugat că prevederile articolului 108 din Regulamentul nr. 40/94 nu infirmă deloc această constatare, contrar celor susținute de Develey.

60 Este necesar, așadar, ca acest motiv să fie considerat neîntemeiat.

Cu privire la al treilea și la al patrulea motiv, întemeiate, pe de o parte, pe o denaturare a faptelor, precum și pe o încălcare a obligației de motivare referitoare la înregistrarea națională anterioară și, pe de altă parte, pe cerințele identice cu privire la caracterul distinctiv pe care trebuie să le respecte examinătorul național și OAPI

Argumentele părților

61 În cadrul acestui motiv, Develey reproșează Tribunalului că s-a sprijinit pe o constatare de fapt eronată și că a ignorat în parte argumentația sa. Develey susține că ar fi

prezentat certificatul de înregistrare emis de Deutsches Patent- und Markenamt, din care rezultă că marca solicitată a fost înregistrată în temeiul unui caracter distinctiv intrinsec, iar nu dobândit prin utilizare.

62 Develey susține că hotărârea atacată este afectată de un viciu de motivare cu privire la examinarea înregistrării naționale anterioare. În plus, întrucât dreptul mărcilor este armonizat, OAPI și examinătorul național ar trebui să aibă aceleași cerințe cu privire la caracterul distinctiv.

63 În ceea ce privește constatarea faptelor, OAPI susține că, în procedura în fața sa, tocmai explicațiile reprezentanților Develey nu furnizau multe informații și se limitau la susțineri care nu puteau fi verificate cu privire la înregistrarea germană. Întrucât motivele exacte care au dus la admiterea acestei cereri au rămas necunoscute camerei de recurs a OAPI, nu s-ar putea reproșa Tribunalului că a denaturat faptele în această privință.

64 În ceea ce privește lipsa de motivare, OAPI amintește că obligația sa de a motiva deciziile individuale are ca dublu obiectiv să permită, pe de o parte, persoanelor interesate să ia cunoștință de justificarea măsurii luate pentru apărarea drepturilor lor și, pe de altă parte, instanței comunitare să își exercite controlul asupra legalității deciziei. OAPI apreciază că faptul că Develey nu admite motivația camerei de recurs și confirmarea acesteia de către Tribunal nu este suficient pentru susținerea unei lipse de motivare a hotărârii atacate. În opinia OAPI, Tribunalul a statuat în mod întemeiat că motivarea deciziei în litigiu era suficientă, în consecință, această hotărâre a Tribunalului nu ar putea fi sub nicio formă pusă în discuție în temeiul articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94.

Aprecierea Curții

- 65 În ceea ce privește decizia Deutsches Patent- und Markenamt, invocată de Develley, este suficient să se amintească, astfel cum a procedat Tribunalul la punctul 32 din hotărârea atacată, că regimul comunitar al mărcilor este un sistem autonom, constituit dintr-un ansamblu de norme și care urmărește obiective care îi sunt specifice, aplicarea acestuia fiind independentă de orice sistem național.
- 66 În consecință, marca solicitată trebuie apreciată numai în temeiul reglementării comunitare aplicabile și decizia națională nu ar putea în niciun caz să repună în discuție nici legalitatea deciziei în litigiu, nici pe cea a hotărârii atacate.
- 67 Prin urmare, acest motiv trebuie considerat inoperant.
- 68 Cu privire la susținerea unei constatări incorecte a faptelor și a unei insuficiențe în motivarea hotărârii atacate, este necesar să se constate că, la punctul 34 din această hotărâre, Tribunalul citează punctul 55 din decizia în litigiu, potrivit căruia înregistrarea mărcii solicitate în registrul german al mărcilor nu are nicio forță obligatorie pentru regimul comunitar al mărcilor și că înregistrările care există în statele membre constituie un fapt care poate fi luat în considerare doar în contextul înregistrării unei mărci comunitare, fără a fi decisiv.
- 69 Rezultă că Tribunalul nu a făcut o constatare eronată a faptelor referitoare la înregistrarea națională anterioară și că nu se poate susține că hotărârea atacată ar fi afectată de un viciu de motivare în privința acestei înregistrări.

- 70 În consecință, acest motiv trebuie respins.
- 71 În ceea ce privește, în sfârșit, motivul potrivit căruia, deoarece dreptul mărcilor este armonizat, OAPI ar fi trebuit să aplice aceleași cerințe în privința caracterului distinctiv precum examinatorul național, este necesar să se constate că acest motiv nu poate fi reținut, întrucât, pe de o parte, regimul comunitar al mărcilor este un sistem autonom și, pe de altă parte, este posibil ca o marcă lipsită de caracter distinctiv într-un stat membru sau în sistemul comunitar să nu fie astfel într-un alt stat membru.
- 72 În plus, astfel cum s-a amintit deja cu privire la motivele precedente, înregistrările care există în statele membre nu constituie decât un fapt care poate fi luat în considerare în contextul înregistrării unei mărci comunitare și marca solicitată trebuie apreciată în temeiul reglementării comunitare aplicabile.
- 73 Rezultă că OAPI nu este ținut nici să preia cerințele și aprecierea autorității competente în materie de mărci din țara de origine, nici nu este obligat să înregistreze marca solicitată în temeiul considerației acestei autorități naționale potrivit căreia semnul este doar sugestiv, iar nu direct descriptiv.
- 74 Prin urmare, acest motiv nu este întemeiat.
- 75 În aceste condiții, este necesar să se respingă acest motiv.

Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94

Argumentele părților

76 Prin acest motiv, Develey susține, pe de o parte, că Tribunalul nu a stabilit corect care era impresia de ansamblu produsă de marca solicitată. Acesta ar fi omis să examineze una dintre caracteristicile acestei mărci, respectiv că sticla, aplatizată și largă, care privește în cea mai mare parte vederea din față și din spate, este bombată convex și se termină în partea de sus într-un arc având un unghi ușor ascuțit și că impresia astfel creată este cea a unui portal. Or, această caracteristică ar contribui în mod considerabil la impresia de ansamblu, deoarece conferă corpului sticlei aparența unui portal. Develey estimează că o apreciere generală, ținând seama de această caracteristică, ar fi trebuit să ducă la constatarea existenței unui caracter distinctiv al mărcii solicitate.

77 Develey susține, pe de altă parte, că, atunci când a apreciat caracterul distinctiv al mărcii solicitate în privința produselor vizate, Tribunalul nu a efectuat o distincție între diferitele categorii, precum cele ale produselor alimentare și de condimentare foarte lichide, lichide, mai dense, solide și sub formă de pudră. Prin urmare, Tribunalul ar fi considerat în mod greșit toate produsele vizate în cererea de înregistrare ca făcând parte din aceeași categorie.

78 În opinia OAPI, acest motiv, care conține exclusiv motive cu privire la constatarea faptelor de către Tribunal, trebuie respins.

Aprecierea Curtii

79 Dintr-o jurisprudență constantă rezultă că, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, caracterul distinctiv al unei mărci înseamnă că această marcă permite identificarea produsului pentru care s-a solicitat înregistrarea ca provenind de la o întreprindere determinată și, prin urmare, diferențierea produsului de acela al altor întreprinderi (Hotărârea din 29 aprilie 2004, Procter & Gamble/OAPI, C-473/01 P și C-474/01 P, Rec., p. I-5173, punctul 32, precum și Hotărârea din 21 octombrie 2004, OAPI/Erpo Möbelwerk, C-64/02 P, Rec., p. I-10031, punctul 42). Acest caracter distinctiv trebuie apreciat, în raport cu produsele sau serviciile avute în vedere, pe de o parte, și în raport cu percepția pe care o are publicul relevant cu privire la acestea, pe de altă parte (Hotărârea Procter & Gamble/OAPI, citată anterior, punctul 33, și Hotărârea din 22 iunie 2006, Storck/OAPI, C-24/05 P, Rec., p. I-5677, punctul 23).

80 Potrivit unei jurisprudențe deopotrivă de constante, criteriile de apreciere a caracterului distinctiv al mărcilor tridimensionale care sunt constituite din aspectul produsului însuși nu diferă de cele aplicabile altor categorii de mărci. Cu toate acestea, în aprecierea acestor criterii, este necesar să se țină seama de faptul că percepția consumatorului mediu nu este în mod necesar aceeași în cazul unei mărci tridimensionale, care constă în aspectul produsului însuși, și în cazul unei mărci verbale sau figurative, care constă într-un semn independent de aspectul produsului pe care îl desemnează. Într-adevăr, consumatorul mediu nu este obișnuit să deducă proveniența produselor în funcție de forma acestora sau de aceea a ambalajului lor, în absența oricărui element grafic sau textual, și, prin urmare, stabilirea caracterului distinctiv al unei astfel de mărci tridimensionale poate fi mai dificilă decât în cazul unei mărci verbale sau figurative (Hotărârea din 7 octombrie 2004, Mag Instrument/OAPI, C-136/02 P, Rec., p. I-9165, punctul 30, precum și Hotărârea Storck/OAPI, citată anterior, punctele 24 și 25).

81 În aceste condiții, nu este lipsită de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 numai o marcă ce diferă în mod semnificativ

de regulile sau obișnuințele sectorului și, din acest motiv, este susceptibilă să îndeplinească funcția sa esențială de indicare a originii (Hotărârea din 12 ianuarie 2006, Deutsche SiSi-Werke/OAPI, C-173/04 P, Rec., p. I-551, punctul 31, și Hotărârea Storck/OAPI, citată anterior, punctul 26).

- 82 Pentru a aprecia dacă o marcă este sau nu este lipsită de caracter distinctiv, este necesar să se ia în considerare impresia de ansamblu pe care aceasta o produce. Acest lucru nu poate însemna totuși că nu ar fi necesar să se efectueze, în primul rând, o examinare succesivă a diferitelor elemente de prezentare utilizate pentru această marcă. Într-adevăr, poate fi util, în aprecierea generală, să se examineze fiecare dintre elementele constitutive ale mărcii avute în vedere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 iunie 2005, Eurocermex/OAPI, C-286/04 P, Rec., p. I-5797, punctele 22 și 23, precum și jurisprudența citată).
- 83 Rezultă din hotărârea atacată că în mod corect Tribunalul a identificat și a aplicat în speță criteriile stabilite prin jurisprudență.
- 84 La punctele 50-53 din hotărârea atacată, Tribunalul a procedat în mod întemeiat la o examinare a diferitelor elemente care alcătuiesc forma care compune marca solicitată și, ulterior, la punctele 53 și 54 din această hotărâre, la o analiză a impresiei sale de ansamblu pentru a aprecia dacă această marcă este sau nu este lipsită de caracter distinctiv.
- 85 În această privință, este necesar să se arate, pe de o parte, că, în examinarea diferitelor elemente de prezentare utilizate pentru o marcă solicitată, persoana interesată nu poate cere ca ea să poată stabili ordinea acestei examinări, gradul de disociere a acestor elemente sau termenii utilizați.

- 86 Astfel, în speță, din faptul că anumiți termeni exacti precum „corpul bombat convex” sau „impresia unui portal” nu apar în analiza Tribunalului, nu decurge totuși că nu au fost luate în considerare în mod legal anumite caracteristici care, în opinia Develey, contribuie la caracterul distinctiv.
- 87 Pe de altă parte, deoarece în aprecierea dacă marca solicitată are un caracter distinctiv este necesar să se ia în considerare impresia de ansamblu produsă de aceasta, confirmarea existenței unui astfel de caracter nu decurge în mod automat dintr-o eventuală observație potrivit căreia una dintre caracteristicile acestei mărci o îndepărtează de forma obișnuită.
- 88 Prin urmare, Develey nu poate susține că Tribunalul ar fi trebuit să anuleze decizia în litigiu, datorită situației pe care a admis-o, la punctul 52 din hotărârea atacată, că „singura trăsătură care îndepărtează marca solicitată de forma obișnuită este constituită de scobiturile laterale”.
- 89 În plus, Tribunalul a precizat, la punctul 53 din hotărârea atacată, că „deși această trăsătură putea fi considerată neobișnuită, nu ar fi suficientă, prin ea însăși, să influențeze impresia de ansamblu produsă de marca solicitată astfel încât aceasta din urmă s-ar diferenția semnificativ de regulile sau obișnuințele sectorului și, din acest motiv, ar fi susceptibilă să îndeplinească funcția sa esențială de indicare a originii”.
- 90 În consecință, nu s-ar putea reține că Tribunalul nu a apreciat în mod corect impresia de ansamblu produsă de marca solicitată.

91 În ceea ce privește motivul potrivit căruia nu s-a făcut nicio distincție între diferitele categorii de produse vizate, este necesar să se menționeze că s-a statuat de către Curte că, potrivit Directivei 89/104, atunci când o autoritate competentă refuză înregistrarea unei mărci, aceasta este obligată să indice în decizia sa concluzia la care a ajuns cu privire la fiecare dintre produsele și serviciile vizate în cererea de înregistrare, indiferent de modul în care această cerere a fost formulată. Totuși, dacă este invocat același motiv de refuz pentru o categorie sau un grup de produse sau servicii, autoritatea competentă se poate limita la o motivare generală pentru toate produsele sau serviciile respective (Hotărârea din 15 februarie 2007, BVBA Management, Training en Consultancy, C-239/05, Rep., p. I-1455, punctul 38).

92 Or, presupunând că această jurisprudență ar fi obligatorie pentru Tribunal, este necesar să se observe că acesta a constatat, la punctele 46 și 47 din hotărârea atacată, că produsele vizate prin marca solicitată sunt produse alimentare de consum curent și că, în primul rând, consumatorii atribuie sticlelor care conțin asemenea produse o funcție de ambalare. În plus, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 18 din prezenta hotărâre, produsele pentru care s-a solicitat înregistrarea fac parte doar din trei clase de produse, potrivit Aranjamentului de la Nisa.

93 Rezultă că nu s-ar putea susține că Tribunalul s-a limitat în mod eronat la o motivare generală pentru respectivele produse.

94 În aceste condiții, este necesar să se constate că, prin considerarea faptului că marca a cărei înregistrare s-a solicitat era lipsită de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, Tribunalul nu a comis nicio eroare de drept în temeiul acestei prevederi și al jurisprudenței relevante a Curții.

95 Cât despre motivul referitor la constatările Tribunalului în privința caracteristicilor publicului relevant, a atitudinii consumatorilor și a orientării acestora din urmă, este

necesar să se observe, pe de o parte, că aceste constatări fac parte din domeniul aprecierilor de fapt și, pe de altă parte, că Develey nu critică Tribunalul pentru că ar fi denaturat faptele în această privință.

- 96 Stabilirea existenței sau a lipsei unei divergențe semnificative, în sensul punctului 81 din prezenta hotărâre, reprezintă de asemenea o apreciere de fapt.
- 97 Or, conform articolului 225 CE și articolului 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție, recursul este limitat la probleme de drept. Tribunalul este, prin urmare, singurul competent, pe de o parte, să constate faptele, cu excepția cazurilor în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile de la dosar care i-au fost prezentate și, pe de altă parte, să aprecieze aceste fapte. Aprecierea faptelor nu constituie, așadar, sub rezerva denaturării elementelor care i-au fost prezentate, un aspect de drept supus, ca atare, controlului Curții în cadrul unui recurs (Hotărârea din 19 septembrie 2002, DKV/OAPI, C-104/00 P, Rec., p. I-7561, punctul 22, precum și Hotărârea din 29 aprilie 2004, Henkel/OAPI, C-456/01 P și C-457/01 P, Rec., p. I-5089, punctul 41).
- 98 Prin urmare, acest motiv este inadmisibil.
- 99 În consecință, întrucât al cincilea motiv este în parte neîntemeiat și în parte inadmisibil, acesta nu poate fi admis.
- 100 Întrucât toate motivele invocate de Develey au fost respinse, este necesar să se respingă recursul în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

¹⁰¹ Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât OAPI a solicitat obligarea Develey la plata cheltuielilor de judecată, iar Develey a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a opta) declară și hotărăște:

- 1) Respinge recursul.**

- 2) Obligă Develey Holding GmbH & Co. Beteiligungs KG la plata cheltuielilor de judecată.**

Semnături